

РЕШЕНИЕ

№ 21289

гр. София, 20.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 11.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **3569** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на А. А. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., непридружен непълнолетен, [дата на раждане] срещу Решение № 2441/12. 03. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, поради допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила, противоречие с материалния закон и целта на закона. Правят се възражения, че не са преценени всички изложени факти и обстоятелства и опасенията на жалбоподателя от преследване в страната по произход. Неправилно е оценена ситуацията със сигурността в С. в контекста на решение на СЕС по дело С – 465/2007 г. Административният акт е постановен при съществено нарушение на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Същият следва да бъде отменен, а преписката – върната на ДАБ за ново произнасяне по молбата за статут на бежанец и хуманитарен статут. В хода на съдебното производство доводите се поддържат лично от жалбоподателя и чрез адв. Е. К., назначена по реда на ЗПП.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт Г., прави искане за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Представя писмени бележки.

За Дирекция „Социално подпомагане“ Красно село се явява В. Б., на длъжност „старши социален работник“ в отдел Закрила на детето. Изразява становище, че в интерес на жалбоподателя е да получи статут.

СГП, редовно уведомена, не участва в съдебното производство.

Административен съд – София град, I отделение, 43 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № ПМЗ –ОК–454/18. 11. 2024 г. на РПЦ – [населено място], подадена до председателя на ДАБ при МС от А. А. М., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., етническа принадлежност – арабин, религиозна принадлежност – мюсюлманин сунит, семейно положение – неженен.

Личните данни са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

З. е непридружен непълнолетен по смисъла на §1, т. 4 от ДР на ЗУБ. Назначен му е адвокат по реда на ЗПП, който да осъществява правна помощ и съдействие в хода на административното производство. На основание чл. 15, ал.6 от Закона за закрила на детето е уведомена Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживееене. Изготвен е социален доклад от Дирекция „Социално подпомагане“.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на разбираем език, видно от положения подпис на протокол с рег. № 16315/15.01.2025г. (л.38 – л. 41 от делото). Интервюто е проведено в присъствието на преводач и на назначения по реда на ЗПП процесуален представител.

Видно от протокола от проведеното интервю, А. А. М. твърди, че е напуснал С. заради войната. В държавата си по произход не е имал проблеми заради етническата си принадлежност, нито поради изповядваната от него религия. Семейството му е останало да живее в С.. Поддържа връзка с родителите си. Посочва, че напуснал С. нелегално по посока Турция. В България също влязъл нелегално и бил задържан от полицията в С., пред джамията. Не е отслужил редовна военна служба, не е имал взаимоотношения с армията и с полицията в страната по произход, не е членувал във въоръжена групировка, нито в паравоенно формирование. Не е арестуван, не е осъждан, върху него не е оказвано насилие. Нито той, нито роднините му са имали проблеми с официалните власти или други организации. Не желае да се върне в страната по произход заради войната, сраженията и разрушенията. Смята, че положението в С. не е сигурно и иска да получи статут в Република България.

В хода на административното производство е приета справка № МД 02 – 20/14. 01. 2025 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С..

Получено е становище от ДАНС с рег. № М 1219/16.01. 2025 г., че не възразява да бъде предоставена закрила на А. А. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С. в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

Изготвено е Становище рег. № 16315/04.03.2025 г. на Г. Г., главен експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ [населено място], с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

Представен е Доклад от Дирекция „Социално подпомагане“ /л.35/, в който е посочено, че основните права на непридружения непълнолетен в производството за закрила не са нарушени, за него не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социално развитие в България. В интерес на детето е да получи закрила в страната.

При така изложената фактическа обстановка ответникът е формирал извод, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия,

националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна закрила е мотивирана с войната в С., която обаче е приключила с падането на режима на Б. А.. Не са посочени никакви относими към предпоставките за предоставяне на статут причини, обосноваващи опасения за преследване. В оспореното решение е мотивирано, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справката относно обстановката в С. е прието, че има спорадични актове на насилие, които не могат да се оценят като вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, нито пък страната е в международен конфликт и няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл.8 от ЗУБ за предоставяне на бежански статут, така и по чл. 9, ал. 1-3 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, нито са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут по други причини.

Отчетено е обстоятелството, че заявителят е непридружен непълнолетен. Направен е извод, че за него няма риск за сигурността на територията на С.. Най-добрият интерес е да бъде заедно със семейството си, за него да се грижат родителите му, да поддържа отношения с братята и сестрите си, да се запази целостта на семейството и националната му идентичност.

С оглед изложеното, по молбата на А. А. М., Л., гражданин на С. е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение.

Ответникът е представил актуална справка от 19.05.2025г.(л.112) за общественно-политическата обстановка в С., справка от 14. 03. 2025 г. за възможностите за освобождаване от военна служба в С., като и справка от 03.04. 2025 г. с информация за отбиване на редовна военна служба

В хода на съдебното производство е изслушан лично непълнолетният чужденец в присъствието на социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“. Приет е социален доклад изх. № ПР/Д – С – КС/310 -001/11.04.2025г. , изготвен на основание чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето. В социалния доклад е посочено, че за детето се грижат служители от Сигурната зона към Международната организация по миграция. Направено е заключение, че в интерес на детето е да се отглежда в сигурна и спокойна среда, без да се притеснява за живота и здравето си. В негов интерес е да получи статут и да остане в страната.

От правна страна:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок, от адресата на акта, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното по делото решение е постановено от компетентен орган – от председателя на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентиранията правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от А. А. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от арабски език и назначеният по реда на ЗПП процесуален представител, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси.

На основание чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето е уведомена Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеене. Изготвен е социален доклад от Дирекция „Социално подпомагане“.

Съдът счита, че решението е мотивирано, постановено е при изяснена фактическа обстановка, както и е обсъдена актуалната обстановка в С., като са цитирани различни източници на информация и е формиран извод, че в действителност обстановката в С. не е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

По приложението на материалния закон, съдът също счита, че материалният закон е приложен правилно.

Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал.1 ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Кандидатът посочва при проведеното интервю, че същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход, не е бил арестуван, съден или осъждан, срещу него няма образувани дела, няма контакти с полицията в държавата по произход. Тези негови твърдения обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Допълнително основание е и фактът, че семейството му продължава да живее в С., като нямат проблеми със сигурността.

По отношение на основанията за прилагане на хуманитарен статут спрямо чужденеца по чл. 9 ЗУБ - също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унизително отнасяне, или наказание. Не се установява да е напуснал след като е изложен на реална опасност от тежки посегателства /такива по чл.9, ал.2/, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т.3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или

нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство - по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по - способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по - ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Реална опасност за жалбоподателя да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата не съществува, както и няма нарушение на принципа „забрана за връщане“ във връзка с настъпилата промяна в обществено –политическата обстановка в С.. Тази обстановка съществено се е изменила след като А. А. М. е напуснал С.. Административният орган правилно е преценил, че с падането на режима на Б. А. в края на 2024 г. е разрешен основният конфликт в страната, който дълги години води до въоръжени сблъсъци на различни групировки. Видно от справката от 29. 01. 2025 г., на 27 ноември 2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции. На 8 декември 2024 г. бунтовниците влизат в Д. и декларираят победа. Президентът Б. А. напуска страната. На 7 януари 2025 г.

международните полети от летището в Д. са възобновени.

Справката от 19.05.2025 г., представена в хода на съдебното производство съдържа данни за възстановяване на функционирането на основните институции в държавата и съществено подобрене на ситуацията със сигурността. Видно от справката, на 29 януари 2025 г. А. ал Ш. е назначен за временен президент на С.. На 18 февруари 2025 г. ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили и Сирийският демократичен съвет се споразумяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство. Общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в обществено политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността. Летището в Д. функционира и няма пречка за завръщане в С. на чужденците, които са напуснали страната. Страната се стабилизира и се връща към нормална работа на държавата и държавните институции. Има назначен премиер на преходно правителство на С.. Много сирийци, намиращи се извън страната се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С.. ВКБООН и партньорските организации увеличават хуманитарната помощ, за да осигурят потребностите на завърналите се сирийци. На 13 май 2025 г. президентът на САЩ Д. Т. заявява, че ще разпoredи отмяна на санкциите срещу С., което ще проправи пътя за по-голямо участие на работещите в С. хуманитарни организации, улеснявайки чуждестранните инвестиции и търговията, докато страната се възстановява.

Обоснован и мотивиран е изводът на административния орган, че данните от справката не сочат на съществуване на основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Конфликтът в С. е разрешен, няма опасност за връщащите се в страната цивилни лица. Не са налице основания за предоставяне на международна закрила, а евентуални опасения във връзка със задължителната военна служба са неоснователни. Съществува възможност за освобождаване от военна служба, а „Х. Т. ал Ш.“ е обявила обща амнистия. Освен това, по данни на официалните власти, военната служба в С. вече е доброволна.

Предвид обстоятелството, че чужденецът е непридружен непълнолетен, административният орган е обсъдил и „най – висшия интерес на детето“ и е направил заключение, че този интерес изисква детето да живее заедно със семейството си, за него да се грижат родителите му, да живее в семейна среда, заедно с братята и сестрите си. Настоящият съдебен състав също счита, че в интерес на детето е да живее със семейството си и да се отглежда от родителите си. Жалбоподателят не владее български език, не учи и това възпрепятства интеграцията му в страната. Той няма роднини на територията на България, няма приятелски и социален кръг, който да го подкрепя. Възможността да продължи образованието си на език, който владее е по – добра в С., подобри са и социалните и културни перспективи за развитие. Както се посочи по-горе, в С. няма вътрешен въоръжен конфликт и не съществува риск за живота и здравето на завърналите се в страната цивилни лица. Според чл. 6а ЗУБ, преценката за най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето /ЗЗкД/, като по аргумент от препращащата разпоредба на § 1, т.11 от ДР на ЗУБ,

във връзка с § 1, т. 5 от ДР на ЗЗкД, най-добрият интерес на детето е преценка на: а/ желанията и чувствата на детето; б/ физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; в/ възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; г/ опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; д/ способността на родителите да се грижат за детето; е/ последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; ж/ други обстоятелства, имащи отношение към детето. Същевременно, най-добрият интерес на детето не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 ЗУБ, нито е определен като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в глава V от Директива 2011/95/ЕС, поради което не представлява самостоятелно и достатъчно основание за предоставяне на международна закрила, при липса на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила, предвидени от българския и европейския законодатели, какъвто е разглеждания случай. В хода на административното производство са съобразени интересите на детето. Назначен е служебен защитник, представлявал чужденеца пред ДАБ. Съобразно изискването на чл. 15, ал. 6 ЗЗкД е уведомена компетентната дирекция "Социално подпомагане", като при интервюирането на непълнолетния е изготвен социален доклад. В хода на съдебното производство чужденецът е изслушан в присъствието на социален работник, представен е и социален доклад.

Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че за А. А. М. не съществуват предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут.

Обжалваното решение е и в съответствие с чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. При връщане в страната по произход не са застрашени животът или свободата на А. А. М. по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и той не е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

С оглед изложеното, правилно ответникът по същество е приел, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли.

В този смисъл и Решение № 6052/05.06.2025 г. по адм.дело № 4716/2025 г. на ВАС, Решение № 5836/03.06.2025 г. по адм.дело № 3583/2025 г. на ВАС,

На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С. - град, I-во отделение, 43 –ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на А. А. М., Л., гражданин на С., непридружен непълнолетен, [дата на раждане] срещу Решение № 2441/12. 03. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: